

sige det samme med Hensyn til de Forbedringer, som er foretagne før 1902, at for saa vidt de er paaviselig til Stede, skal Lejeren have Godtgørelse, hvis han enten køber eller forlader sin Lejlighed. Jeg mener, som sagt, ingenlunde, at Lovforslaget om Brug af Huse paa Landet bliver overflødigt, selv om vi her faar medtaget en hel Del flere Huse, men at vi vanskeligt har kunnet arbejde med det foreliggende Lovforslag, før vi var klar over, hvor mange Huse vi kunde medtage paa Fæstelovforslaget. Jeg kan herom sige, at mit Parti vil vise den største Beredvillighed, Imødekommen og Forhandlingsvenlighed for at naa et Resultat i saa Henseende, vi ønsker meget at fremme Fæstelovforslaget og Lovforslaget om Brug af Huse, det har vi gjort hele Tiden, og Arbejdet har fra vor Side ingen Sinde været sinket, vi har altid haft vore Ændringsforslag rede til den Tid, de skulde være det, vi har intet Ansvar for, at Lovforslaget ikke allerede er ført frem her i Tinget og muligvis vedtaget.

Jeg har i forskellige Blade set, at Landbrugsministeren skal have udtalt, at han ikke havde nogen Tro til, at Lovforslaget kunde føres igennem i Landstinget. Hvad den højtærede Minister bygger denne Antagelse paa — for saa vidt det forholder sig rigtigt med denne Udtalelse —, har jeg ikke nogen Mening om; det vilde vist have været heldigere, om Ministeren havde haft Tro paa, at han kunde føre Lovforslaget igennem Rigsdagen, det forekommer i hvert Fald mig, at Ministeren ikke har noget at bygge sin Tvivl paa i saa Henseende.

Jeg kunde have Lyst til at gøre en Bemærkning om den Uro, der i Øjeblikket hersker ude i Landet angaaende Fæstesagen. Der afholdes adskillige Møder, og der fremsættes megen Kritik over Udstykningsforeningernes Arbejde med Hensyn til Køb af Fæstegods. Jeg har grumme lidt Kendskab til, hvordan det Arbejde foregaar, men jeg tror efter de Oplysninger, der er kommet frem, at der ikke er noget at sige til de Priser, som Fæsterne har givet for deres Gaarde. Der er imidlertid en anden Ting, som jeg mener, Lovgivningsmagten bør have sin Opmærksomhed henvendt paa, og det er Spørgsmaalet om, hvordan det gaar med Inddragningsretten. Faar Godsejerne, hvor der foregaar Køb af Fæstegods, Ret til at beholde flere Bøndergaarde og flere Huse, end de vilde have faaet Lov til i Kraft af den

Lov, der eventuelt kommer ud af det foreliggende Lovforslag, og i Kraft af den Overenskomst, vi faktisk var naaet til om Husene, hvis den var blevet Lov? Det er dette, jeg mener, det har Betydning for Lovgivningsmagten at vide, thi det er i høj Grad af Vigtighed for Samfundet, at der ikke inddrages flere Huse eller Gaarde, end Loven faktisk hjemler Ret til. Det gælder nemlig om at bevare baade for Husmandsbrug og for Gaardmandsbrug, hvad der paa nogen Maade er muligt at bevare.

Efter hvad jeg har set i Bladene, ser det ud, som om det Punkt, hvorom Kritikken særlig drejer sig, netop er Spørgsmaalet om Inddragningsretten paa Ledreborg. Jeg vil i den Anledning rette et Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister. Loven af 1872 § 5 siger med Hensyn til Inddragningsretten af hver niende Gaard, at Retten ophæves, for saa vidt der ikke til 1880 er solgt 18 pCt., til 1885: 36 pCt., til 1890: 54 pCt., til 1895: 72 pCt. og til 1900: 90 pCt. af det fæstepligtige Gods. Hvis Godsejerne har solgt saa meget, har de Ret til at inddrage $\frac{1}{10}$ af det, der er solgt, men hvis der ikke er solgt saa mange Procent som nævnt, har de kun Ret til at inddrage $\frac{1}{9}$ af det, der var solgt indtil 19. Februar 1861. Det siges videre i Paragraffen, at for saa vidt der har været forelagt Salgsplaner, der sammen med det allerede solgte udgør de nævnte Procenter til de forskellige Tider, har de paagældende vedvarende Ret til at inddrage. Nu er det, jeg ønsker at vide, om man i det Tilfælde, der fra et Gods ikke er solgt noget, men der er fremlagt Salgsplaner i Overensstemmelse med den nævnte Procentberegning, da kan sige, at Godsejeren ubetinget kan gøre sin Inddragningsret gældende. Eller skal Paragraffen forstaaes bogstavelig saaledes, at noget skal være solgt, og at det er dette noget, der sammen med de forelagte Salgsplaner giver Bevaringsretten? Spørgsmaalet er kort dette: Har Godsejeren, for saa vidt der ikke er solgt noget af Godset, men der er fremlagt Salgsplaner svarende til de nævnte Procenter, Ret til i Kraft af disse Salgsplaner at inddrage hver tiende Tønde Hartkorn? Det forekommer mig at være vigtigt at faa det at vide.

Paa det sidste Fæstermøde blev det af Udstykningsforeningen sagt, at denne Inddragning var blevet større end ventet. Det er et ret vanskeligt Spørgsmaal at